

EVALUAREA PRIMARA SI SECUNDARA

PRIORITĂȚI DE ABORDARE

- Evaluarea primară – identificarea detresei funcțiilor vitale
- Resuscitarea – restabilirea funcțiilor vitale
- Evaluarea secundară – bilanțul lezional complet
- Managementul leziunilor fără risc vital imediat
- Reevaluarea sistematică

EVALUAREA PRIMARĂ

Prima etapă în managementul oricărui bolnav într – o situație de urgență (maxim 30’’). Ea presupune :

- siguranța salvatorului și a victimei
- evaluarea stării de conștiență
- asigurarea libertății căii aeriene
- evaluarea respirației
- evaluarea circulației
- miniexamenul neurologic
- expunerea

EVALUAREA STĂRII DE CONȘTIENȚĂ

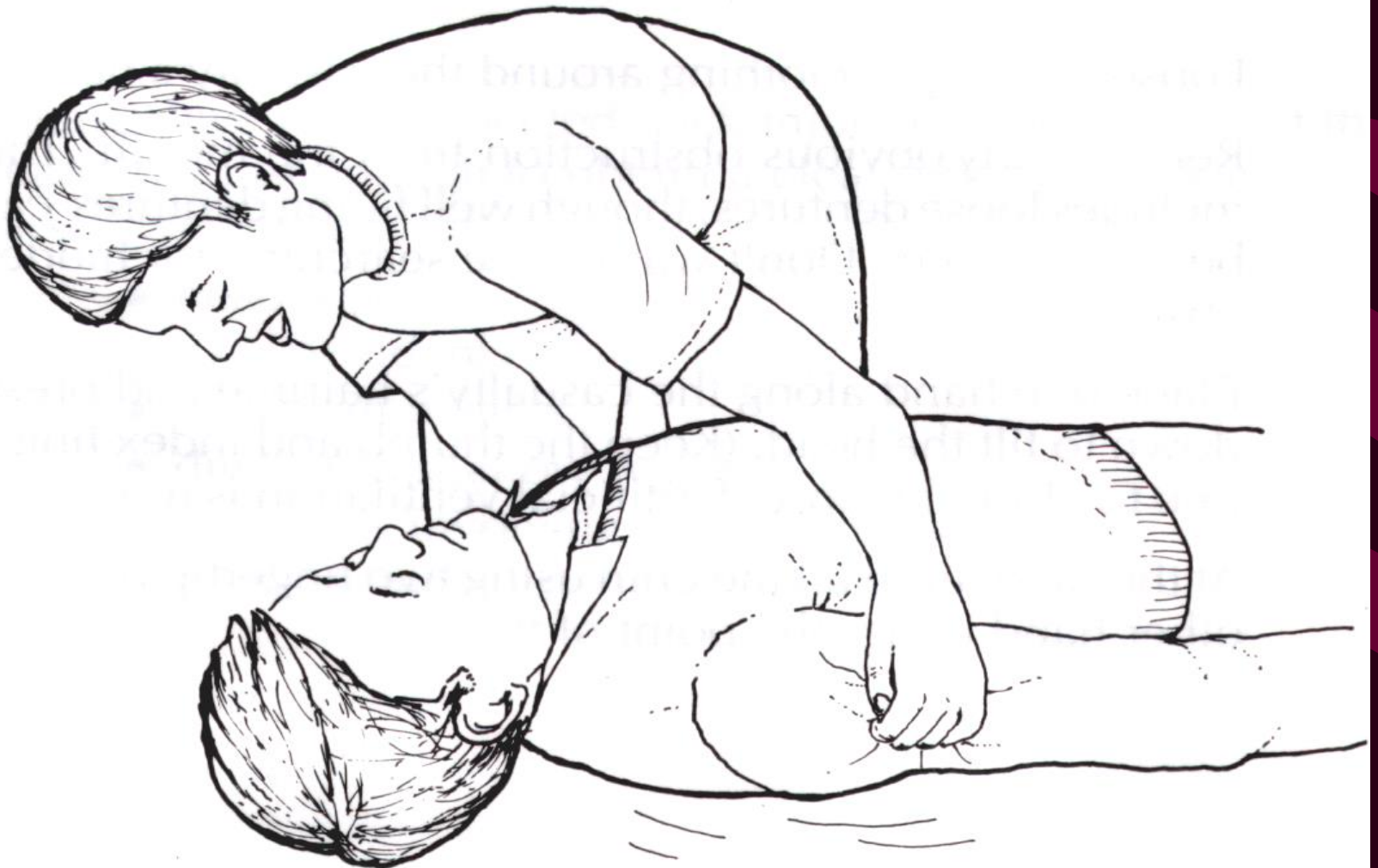
După schema AVPU

- A – pacient alert
- V – răspuns la stimul verbal
- P – răspuns la stimul dureros (pain)
- U – victima nu răspunde la nici un fel de stimul (unresponsive)

EVALUAREA STĂRII DE CONȘTIENȚĂ

- **Dacă victima nu răspunde, STRIGĂ imediat după ajutor !!!**
- **Căutarea semnelor ce atestă prezența circulației** (tuse, geamăt, clipit, mișcare - dacă există nu necesită BLS în acest moment)

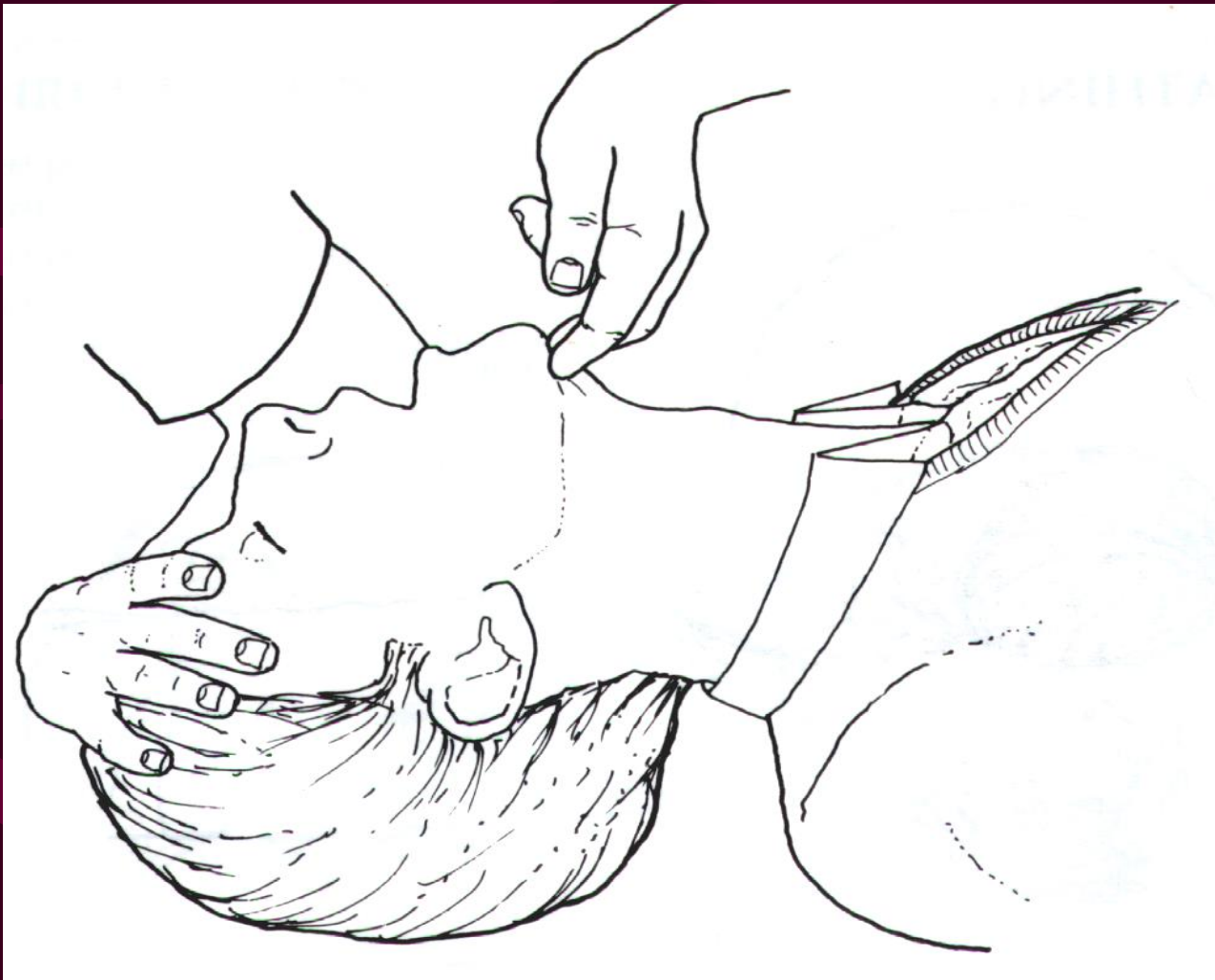
EVALUAREA STĂRII DE CONȘTIENȚĂ

EVALUAREA ȘI DESCHIDEREA CĂII AERIENE

- Hiperextensia capului – NU LA TRAUMATIZAT!
- Ridicarea anterioară a mandibulei
- Deschiderea gurii
- Controlul vizual și extragerea corpurilor străini

EVALUAREA ȘI DESCHIDEREA CĂII AERIENE

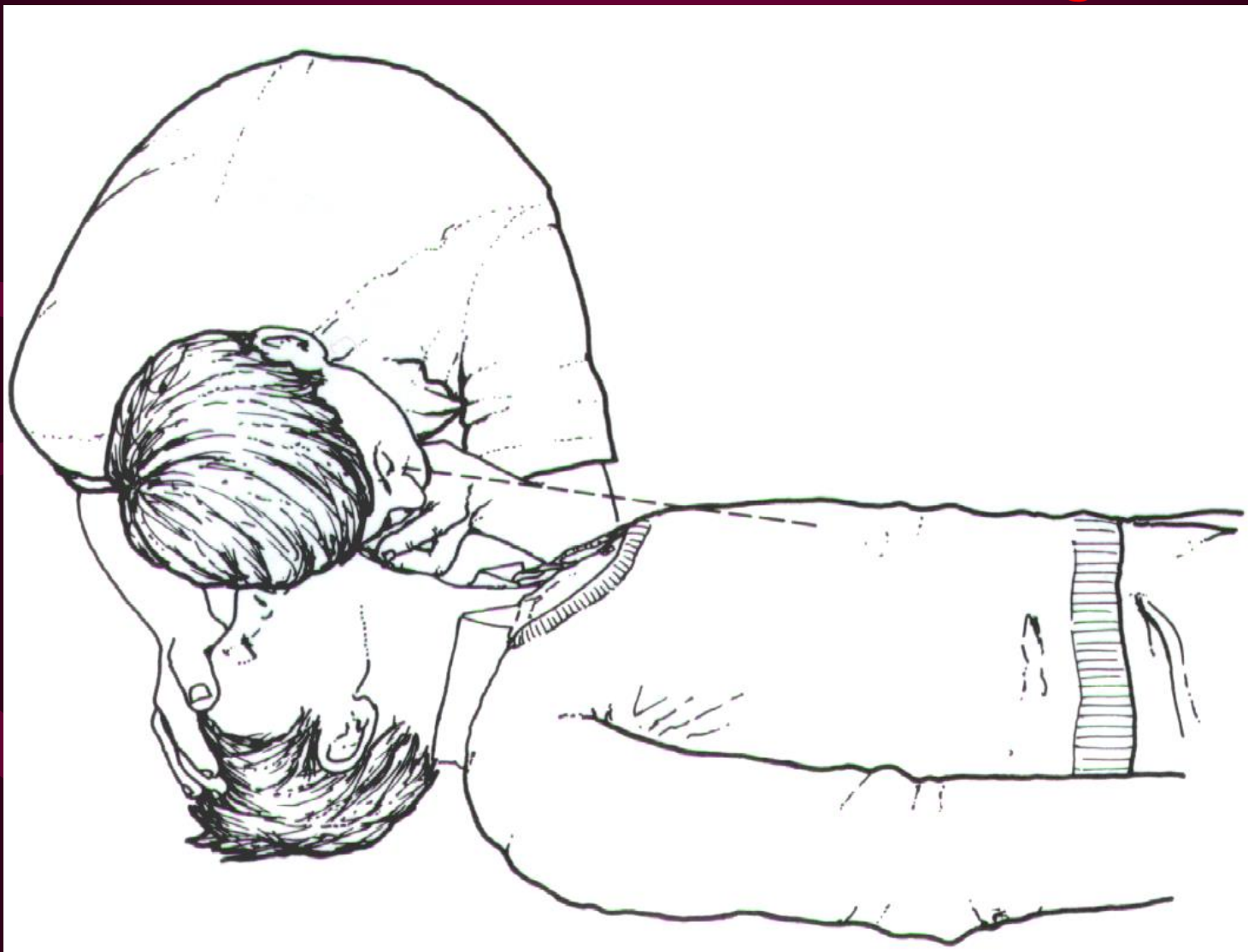
EVALUAREA RESPIRAȚIEI

Mentținând libertatea căii aeriene încearcă timp de 10'' să evidențiezi prezența respirației

- **să asculți** zgomotele respiratorii
- **să simți** fluxul de aer expirat
- **să privești** mișcarea cutiei toracice

***DACA PACIENTUL NU RESPIRA PLECI
DUPA AJUTOR!!***

EVALUAREA RESPIRAȚIEI

EVALUAREA RESPIRAȚIEI

Alte informații vizate:

- dacă traheea este în poziție centrală
- dacă cele două hemitorace sunt simetrice
- dacă mobilitatea toracelui este egală și simetrică
- dacă există zone toracice cu mobilitate anormală
- dacă există plăgi suflante toracice

EXAMENUL PRIMAR NEUROLOGIC ȘI EXPUNEREA

- **D** – examenul sumar neurologic – se reface schema AVPU + pupile
- **E** – expunere – dezbrăcare completă pentru examen secundar

**ATENȚIE CA PACIENTUL SĂ NU
DEVINĂ HIPOTERMIC!!!**

PE TIMPUL EVALUĂRII PRIMARE

ATENȚIE!!!

***Imediat ce se constată o dereglare a unei
funcții vitale se inițiază măsurile de
resuscitare a acestei funcții și abia apoi se
trece la punctul următor de evaluare***

EVALUAREA SECUNDARĂ

- Examinare „din cap până – n picioare”
 - Cu scopul de a inventaria toate leziunile
 - Sistematică
 - Amănunțită
 - Fără a se mobiliza excesiv pacientul
- Completată cu manevre terapeutice
- Doar dacă pacientul are funcții vitale stabile

EXAMENUL CAPULUI

- Mărci traumatiche – plăgi, echimoze, hematoame
- Examenul reliefurilor osoase
- Examenul ochilor
- Examenul urechilor și piramidei nazale
- Examinarea gurii
- Scurgeri de produse patologice – LCR, sânge

EXAMENUL GÂTULUI

- Mărci traumatice
- Deviația traheei din poziție centrală
- Prezența emfizemului subcutanat
- Prezența unor deformări la nivelul coloanei vertebrale
- Durere la palparea coloanei cervicale
- Venele jugulare

EXAMINAREA TORACELUI

- Tip și rata respiratorie
- Mărci traumatice
- Relieful claviculelor
- Durere și crepitații osoase la palparea coastelor
- Respirație paradoxală
- Traumatopnee
- Emfizem subcutanat

EXAMINAREA ABDOMENULUI

- Respirația paradoxală abdominală
- Mărci traumatice
- Eviscerația
- Masă abdominală care crește rapid
- Tonusul musculaturii abdominale
- Durerea abdominală la palpare
- Modificări preexistente

EXAMENUL BAZINULUI

- Stabilitatea bazinului
- Asimetria bazinului – ascensionare hemibazin
- Durerea la presiunea pe crestele iliace
- Echimoza perineală sau mărci traumatice
- Uretroragia / rectoragia
- Impotența funcțională a membrelor

EXAMINAREA MEMBRELOR

- Poziții anormale, atitudini vicioase, scurtarea
- Tulburări de motilitate și sensibilitate, reflexe
- Paralelismul genunchilor și gleznelor
- Mărci traumatice
- Culoarea și temperatura tegumentelor
- Crepitații osoase
- Pulsul pe tot axul arterial, bilateral
- Reumplerea capilară

IMPORTANT!!!!

În acest moment întoarcerea bolnavului
pentru examinarea regiunilor posterioare,
cu maximum de precauții

Dacă există corpi străini inclavați în
diferite regiuni ale corpului aceștia nu se extrag
ci se stabilizează și se asigură pe loc

ALTE INFORMAȚII

- Tipul accidentului
- Circumstanțe de producere
- Poziția corpului în timpul impactului
- Dacă pacientul a mâncat sau a consumat alcool
- Alte boli preexistente
- Situații fiziologice particulare - sarcina
- Consum de droguri
- Evoluția situației de la accident - simptome

CONCLUZII

- Evaluarea primară și secundară oferă reperele esențiale pentru derularea managementului secvențial
- Constituie criterii de triaj a victimelor
- Se desfășoară asociat cu măsuri de prim ajutor
- Se reiau în reexaminări periodice

ÎNTREBĂRI?